

معصومه ابتکار

معصومه ابتکار متولد 1339 در تهران است. او تنها فرزند یک خانواده متوسط مذهبی بوده و والدینش دکتر تفی ابتکار و فاطمه برزگر هستند.

معصومه ابتکار به همراه والدین خود از سه تا 9 سالگی در شهرهای فیلادلفیا و ماساچوست آمریکا به خاطر ادامه تحصیل پدر در رشته دکترای مکانیک، اقامت داشت. معصومه پس از بازگشت به تهران، تحصیلات خود را در مدرسه بین المللی ایران زمین ادامه داد و در سال 1356 وارد دانشگاه پلی تکنیک در رشته مهندسی پتروشیمی شد. اما در سال 60 تغییر رشته داد و لیسانس خود را از دانشگاه شهید بهشتی در رشته تکنولوژی پزشکی و فوق لیسانس و دکترا را در رشته ایمنی شناسی (ایمونولوژی) از دانشگاه تربیت مدرس کسب کرد.

معصومه ابتکار در دوران دانشجویی به عنوان سخنگوی دانشجویان مسلمان پیرو خط امام شناخته شد. این عنوان که یکی از دلایل تسلط وی به زنان انگلیسی بود، بعدها سبب سپردن مسئولیت سردبیری روزنامه کیهان انگلیسی به وی شد. این مسئولیت در دوران مدیرمسئولی و نمایندگی سید محمد خاتمی از سوی حضرت امام خمینی بر موسسه کیهان به ابتکار سپرده شد که به حدود 2 سال به طول انجامید.

معصومه ابتکار در همان سال ها ازدواج کرده و از پیوند خود با مهندس سید محمد هاشمی دارای دو فرزند است. او پس از نمایندگی دولت جمهوری اسلامی ایران در سومین کنفرانس جهانی زن در ناپروبی تصمیم به راه اندازی نشریه ای تخصصی برای زنان گرفت و بالاخره در سال 1372 به همراه جمعی از بانوان به ویژه استاد منیره گرجی اقدام به تاسیس مرکز مطالعات و تحقیقات مسایل زنان کرد و نیز انتشار فصلنامه فرزانه که به عنوان اولین نشریه مطالعات و تحقیقات مسایل زنان به دو زبان فارسی و انگلیسی منتشر می شود.

ابتکار در آستانه برگزاری چهارمین کنفرانس جهانی زن در سال 1374 مسئولیت دفتر هماهنگی سازمان های غیردولتی زنان و نایب رییس کمیته ملی این کنفرانس را عهده دار شد. او همچنین در سال 1375 با تشکیل شبکه سازمان های غیردولتی زنان در ایران به عنوان رییس این شبکه انتخاب شد.

وی اولین زن در جمهوری اسلامی ایران بود که به هیات دولت راه یافت و طی سال های 1376 تا 1384 در سمت معاون رییس جمهور و رییس سازمان حفاظت محیط زیست انجام وظیفه نمود. در عین حال دکتر ابتکار به تدریس در دانشگاه تربیت مدرس مشغول بوده و هم اکنون دانشیار گروه ایمونولوژی این دانشگاه است.

دکتر ابتکار در سال 1384 به دلیل تلاش هایش در سازمان حفاظت از محیط زیست ایران و نقشی که در آن دوران برای بهبود همکاری های منطقه ای و جهانی داشت به عنوان یکی از هفت «قهرمان زمین» سال 2006 سازمان ملل متحد انتخاب شد. مرکز صلح و محیط زیست به عنوان یک سازمان غیردولتی در سال 1384 به پیشنهاد و تلاش وی به منظور ایجاد زمینه تبادل نظر و گفت و گو پیرامون مسایل محیط زیست در سطوح ملی، منطقه ای و بین المللی و برقراری ارتباط با علاقمندان و متخصصان

محیط زیست تاسیس شد. وی رییس هیات مدیره مرکز صلح و محیط زیست است. دکتر ابتکار همچنین عضو آکادمی علوم زنان برای جهان سوم - عضو هیات موسس و امنای موسسه مطالعات و تحقیقات زنان - عضو هیات امنای موسسه گفت و گوی تمدن ها - عضو هیات امنای بنیاد زینب کبری - عضو شورای کار جهانی گفت و گوی اسلام و غرب مجمع جهانی اقتصاد است.

معصومه ابتکار در سال 1385 از سوی مردم تهران به عنوان عضو سومین دوره شورای اسلامی شهر تهران برگزیده شد. وی برای نخستین بار کمیته محیط زیست در این شورا را با حدود 20 کارگروه تخصصی به راه انداخت و مسئولیت این کمیته را عهده دار شد. روایت معصومه ابتکار از وقایع درون سفارت تسخیر شده آمریکا در تهران تنها کتابی است که از این ماجرا توسط طرف ایرانی به زبان منتشر شده است. این کتاب به زبان "Takeover in Tehran" انگلیسی نگارش یافته و توسط انتشارات تالون بوکز در کانادا با عنوان های فارسی و عربی نیز ترجمه و به ترتیب با اسامی "تسخیر" و "صراع فی طهران" در تهران و بیروت به چاپ رسیده است. انتشار این کتاب به سه زبان در سال های 1379 و 1380 صورت گرفت.

کتاب «خوشه های شهریور» دومین کتاب وی، حاوی وقایع و اتفاقات کشور طی سال های 1376 تا 1384 بوده که به ویژه به روندهای زیست محیطی و سیاسی طی آن دوران اشاره دارد. این کتاب در سال 1388 منتشر شده است. مجموعه مقالات و سخنرانی های وی در "Natural Peace & Ethics" کتاب «صلح و اخلاقیات طبیعی» نیز به زبان انگلیسی و با عنوان مورد محیط زیست و صلح انتشار یافته است.

زمینه های مورد علاقه تحقیقاتی

- 1- ایمونولوژی - تنظیم سیستم ایمنی
- 2- ایمونولوژی - سیستم ایمنی اعصاب و روان
- 3- ایمونولوژی - شبکه سایتوکاین ها
- 4- ایمونولوژی - سایتوکاین ها در سلامت و بیماری
- 5- ایمونولوژی - اثرالاینده های محیط زیست بر سیستم ایمنی
- 6- محیط زیست و توسعه پایدار
- 7- محیط زیست و جامعه مدنی
- 8- مدیریت محیط زیست
- 9- زن و توسعه پایدار
- 10- مطالعات زنان - دیدگاه حقوقی و اجتماعی در خصوص زنان
- 11- مطالعات زنان - چشم انداز بین المللی توسعه زنان
- 12- مطالعات زنان - حقوق زن در اسلام
- 13- مطالعات زنان - سازمان های غیردولتی و توسعه

سوابق تحصیلی

- 1 لیسانس : تکنولوژی پزشکی، دانشگاه شهید بهشتی، ایران، ۱۳۶۵
- 2 فوق لیسانس : ایمونولوژی، دانشگاه تربیت مدرس، ایران، ۱۳۶۸
- 3 دکتری : ایمونولوژی، دانشگاه تربیت مدرس، ایران، ۱۳۷۴

جوایز

- 1- سازمان ملل، (UNEP Champion of the Earth 2006) برنده جایزه فرمان زمین سال 2006

کتاب منتشر شده

- 1- ۱۳۷۹، تسخیر، انتشارات اطلاعات
- 2- ۱۳۸۰، صراع فی طهران، انتشارات الهدی، لبنان
- انتشارات الهدی، لبنان، 2001، (Takeover in Tehran) ترجمه عربی، صراع فی طهران

- 3- ۱۳۸۴, Natural Peace and Ethics,
Natural Peace and Ethics. 2005. Department of Environment
- 4- ۱۳۸۰, Environmental Perspective of Dialogue Among Civilizations UNEP ,
Environmental Perspective of Dialogue Among Civilizations UNEP 2001
- 5- ۱۳۸۰, Takeover in Tehran,
Takeover in Tehran, Talon Books, Canada, 2001
- 6- ۱۳۷۶, سیستم ایمنی: تغذیه برای سلامت مطلوب
کتاب سیستم ایمنی: تغذیه برای سلامت مطلوب (نظارت بر ترجمه), 1376
- 7- ۱۳۸۵, کتاب بیماری و واکسن ایدز, انتشارات جهاد دانشگاهی, 1385
- 8- ۱۳۸۶, انفلوآنزای پرندگان با نگاه تخصصی به واکسن, پرتو واقعه, ایران

مقالات داخلی چاپ شده

- 1- ۱۳۷۳, 'مطالعه ای در خصوص زندگی و مقام حضرت مریم (س) در قرآن کریم', فصلنامه فرزانه, صفحات 2- ۱۳۷۳
- 2- 'چهارمین کنفرانس جهانی زن, سلسله مقالات', فصلنامه فرزانه, صفحات 3- ۱۳۷۴, 'مقاله جنسیت, تحلیل جنسیتی و توسعه', آموزش تحلیل جنسیتی, دفتر امور زنان, صفحات 4- Ebtekar M, R.Yaraee, A.Ahmadiani, Sabahi ۱۳۸۲, ' Kinetics of Nitric Oxide Production and MTT Reduction by HSV-1 infected Macrophages', Iranian Journal of Medical Science, 13-9 شماره 2, صفحات 5- Parvaneh Farzaneh, Massoumeh Ebtekar, Z.M. Hassan, and Sima Rafati, ۱۳۸۲, 'Murine Cytokine Patterns Following Rubella Vaccination', Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, 93-89 شماره 2, صفحات 6- Roya Yaraee, Massoumeh Ebtekar, A. Ahmadiani, and Farzaneh Sabahi ۱۳۸۲, 'Neuropeptides (SP and CGRP) Augment IL-1 Beta Production in HSV-Infected Macrophages ', Iranian Journal of Allergy, Asthma and Immunology, 100-95 شماره 2, صفحات 7- ۱۳۸۵, 'Natural Peace and Sustainable Development', Address to Delhi Sustainable Development Summit , صفحات

مقالات بین المللی چاپ شده

- 1- Shahram Shahabi, Zuhair Hassan , Nima Jazani , Massoumeh Ebtekar ۱۳۸۷, 'Environmental Factors can Modify Genotype Risks by Sight Changes in Protein Conformation ', Hypothesis, 14-7 شماره 1, صفحات 2- ۱۳۸۶, 'Natural Peace ', Our Planet UNEP Official Journal, صفحات 3- M. Ebtekar and N. Khansari. ۱۳۷۵, 'Differential Antigenic Stimulation Influences Cytokine Production Patterns in T Cells and CD4+ Subpopulations', Scandinavian Journal of Immunology, 391 شماره 43, صفحات 4- Massoumeh Ebtekar and Zuhair M. Hassan ۱۳۷۲, 'Effect of immunomodulators pyrimethamine and cimetidine on immunosuppression induced by sulfur mustard in mice ', International Journal of Immunopharmacology, 541-533 شماره 15, صفحات 5- Ghazanfari T, Z. M. Hassan, M. Ebtekar, A. Ahmadiani, G. Naderi & A. Azar ۱۳۷۹, 'Garlic Induces a Shift in Cytokine Pattern in Leishmania major-Infected BALB/c Mice ', Scandinavian Journal of Immunology , 491 شماره 52, صفحات 6- سنول, صفحات (UNDP), ۱۳۷۷, 'ذخایر آینده, مردم, انرژی و محیط زیست', اجلاس منطقه ای هزاره 7- ۱۳۷۷, 'Human Rights and Challenges of the Century', Friedrich Ebert Foundation , صفحات 8- ۱۳۸۲, 'Forests are No Exception', Journal of University of Joensuu , صفحات 9- Shafi Mojadadi, Massoumeh Ebtekar and Zuhair M. Hassan ۱۳۸۵, 'Immunomodulatory Activity of Ganoderma lucidum Polysaccharide Extract on Delayed Type Hypersensitivity ', International Journal of Medicinal Mushrooms, 57 شماره 1, صفحات 10- M Ebtekar ۱۳۸۴, 'Dioxins Lead to Suppression and Remodeling of the Immune Response', Asian Journal of Microbiology Biotechnology and Environmental Sciences, 342-337 شماره 3, صفحات 11- Massoumeh Ebtekar ۱۳۸۸, 'Iran's Environmental Policy in the Reform Period', International Journal of Environmental Studies, 296-289 شماره 3, صفحات

- 12- Seyed Mohammad Moaszeni Ali Mostaphaei, Shahahram Shahabi, Massoumeh Ebtekar, Seyed Mahmoud Hashemi, Agheel Tabar Molla Hassan, Zuhair M. Hasaan ۱۳۸۸, 'Naloxone can improve the anti-tumor immunity by reducing the CD4+ CD25+ Foxp3+ regulatory T cells in Balb/c mice', International Immunopharmacology, 1386-1381 صفحات, جلد 9,
- 13- Roya Yaraee, Tooba Ghazanfari, Massoumeh Ebtekar, Sussan Ardestani, Abbas Rezaei et al ۱۳۸۸, 'Alterations in serum levels of inflammatory cytokines (TNF, IL-1alpha, IL-1 beta IL-1Ra) 20 years after SM exposure: Sardasht Iran Cohort Study', International Immunopharmacology, صفحات
- 14- ۱۳۸۵, 'Brisbane Earth Dialogues', Accountability and Sustainability, The Moral Challenges of Our Globalizing Era, صفحات
- 15- R. Yaraee, M. Ebtekar, et al ۱۳۸۶, 'The Effect of Substance P on Nitric Oxide production by HSV-1 Infected Macrophages', International Immunopharmacology, 139-135 صفحات, جلد 7,
- 16- A. Ghaemi, H. Soleimajahi, T. Bamdad EArefeian, S Hashemi, M. Ebtekar ۱۳۸۶, 'Induction of humoral and cellular immunity against latent HSV-1 infections by DNA immunization in BALB/c mice', Comparative Immunology and Microbiology of Infectious Diseases, 210-197 صفحات, جلد 30,

مقالات ارائه شده در کنفرانس های داخلی

- 1- نقش سازمان های غیردولتی در امحای فقر روستایی, کنفرانس منطقه ای اسکاپ, صفحات, ۱۳۷۵
- 2- ۱۳۷۸, 'New Horizons and Visions for Sustainability', International Center for Policy Dialogue on Population and Sustainable Development, Hanover, صفحات
- 3- ۱۳۸۲, 'The Spirit of Dialogue and our Journey to Perfection', صفحات
- 4- ۱۳۸۴, 'Natural Peace, Our Planet', UNEP, Winter, صفحات
- 5- ۱۳۸۵, 'Accountability and Sustainability, The Moral Challenges of Our Globalizing Era', Brisbane Earth Dialogues, Governance, صفحات
- 6- Shahrokhi, Hassan, Mohagheghi, Ghazanfari, Askarian, Sheikhian, Ebtekar, Shahabi ۱۳۸۵, 'Effect of Shark Cartilage on the Modulation of Cytokine responses in invasive ductal carcinoma of breast cancer patients', 482-477 صفحات
- 7- Yaraee R, Ebtekar M, Ahmadiani A, Sabahi F ۱۳۸۴, 'Effect of Neuropeptides (SP and CGRP) on Antigen Presentation by Macrophages', Immunopharmacol Immunotoxicol, 404-395 صفحات
- 8- Roya Yaraee, Massoumeh Ebtekar, Abolhassan Ahmadiani and Farzaneh Sabahi ۱۳۸۲, 'Neuropeptides (SP and CGRP) augment pro-inflammatory cytokine production in HSV-infected macrophages', International Immunopharmacology, 1887-1883 صفحات
- 9- Zuhair M. Hassan and Massoumeh Ebtekar ۱۳۸۱, Immunological consequence of sulfur mustard exposure Immunology Letters, 152-151 صفحات
- 10- ۱۳۷۴, 'سازمان های غیردولتی زنان در ایران', کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد, ژنو, صفحات
- 11- ۱۳۷۴, 'حقوق بشر زنان در اسلام', کنفرانس اسلام و اروپا, کینهاک, صفحات
- 12- ۱۳۷۴, 'مکانیزم های دولتی برای پیشرفت زنان در ایران', سمینار زنان و سیاست-دانشگاه الزهرا, صفحات
- 13- ۱۳۷۴, 'مطالعات زنان در ایران و جهان', سمینار مطالعات زنان, دانشگاه تربیت مدرس, صفحات
- 14- تصویر معاصر زن در اسلام, کنفرانس اسکاپ در خصوص کارگران زن آسیایی, تهران, صفحات, ۱۳۷۵
- 15- ۱۳۷۸, 'چشم انداز توسعه پایدار و نقش اجتماعی زنان ایرانی', دانشگاه ویت واترز آفریقای جنوبی, صفحات
- 16- ۱۳۷۸, 'توسعه پایدار و مشارکت زنان ایرانی', بنیاد فریدریش ابرت, برلین, صفحات
- 17- ۱۳۸۴, 'تحولات وضعیت زنان در ایران', اجلاس زن و سنت, سوریه, صفحات
- 18- Massoumeh Ebtekar, ۱۳۸۵, 'Natural Peace and Sustainable Development', صفحات
- 19- ایمونوپاتولوژی در موش, چهارمین کنگره بین المللی ایمونولوژی, بوداپست, SM ۱۳۷۰, 'نقش سیستم ایمنی در مدل های صفحات
- 20- ۱۳۷۲, 'سیستم ایمنی در مکانیزم های دفاعی سیستم اعصاب مرکزی', اکتامدیکا ایرانیکا, صفحات
- 21- Shahram Shahabi, Zuhair Muhammad Hassan, Nima Hosseini Jazani and Massoumeh Ebteka ۱۳۸۴, 'Sympathetic nervous system plays an important role in the relationship between immune mediated diseases', Medical Hypotheses, 903-900 صفحات
- 22- M. Ebtekar and N. Khansari ۱۳۷۲, 'Differential antigenic stimulation may influence cytokine production patterns in

- 23- زنان در ایران، دیدگاه ها و رهیافت ها، 'مرکز مطالعات عرب، سمینار گفت و شنود ایران و اعراب، قطر، صفحات'، ۱۳۷۵،
24- نقش سازمان های غیردولتی در امحای فقر روستایی، 'کنفرانس منطقه ای اسکاپ، صفحات'، ۱۳۷۵،

مقالات ارائه شده در کنفرانس های بین المللی

- 1- ۱۲۸۵, 'Women , Peace and Dialogue Among Civilizations Address', International Women's Congress Role of Women in the Alliance of Civilizations, صفحات
2- Zuhair M. Hassan and Massoumeh Ebtekar ۱۲۸۰, 'Modeling for immunosuppression by sulfur mustard ', International Immunopharmacology, 610-605 صفحات
3- ۱۳۷۷ (UNDP), 'ذخایر آینده، مردم، انرژی و محیط زیست', اجلاس منطقه ای هزاره
4- ۱۳۷۷, 'Human Rights and Challenges of the Century', Friedrich Ebert Foundation , صفحات
5- ۱۳۷۸, 'New Horizons and Visions for Sustainability ', International Center for Policy Dialogue on Population and Sustainable Development, Hanover , صفحات

عضویت در مجامع علمی

- 1- Third World Academy of Women in Science, -

داوری مجلات

- 1- FEMS Immunology and Medical Microbiology
2- Yakhteh, Iran
3- Medical Journal of Shahed University, Iran
4- Modares Journal of Medical Sciences, Iran

مسئولیت های اجرایی

- 1- عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی دانشگاه تربیت مدرس، ۰۱/۰۱/۱۳۶۷ - ۱۳۶۷ تاکنون
2- استادیار دانشگاه تربیت مدرس ، ۰۱/۰۱/۱۳۷۳ - ۰۱/۰۱/۱۳۸۵
3- دانشیار، ۰۱/۰۱/۱۳۸۵ -
4- معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست، ۰۱/۰۱/۱۳۷۶ - ۰۱/۰۱/۱۳۸۴
5- عضو هیات رسمی سومین کنفرانس بین المللی زن در ناپروبی، ۰۱/۰۱/۱۳۶۳ -
6- عضو موسس و هیات امناء مرکز مطالعات و تحقیقات مسائل زنان، ۰۱/۰۱/۱۳۶۴ -
7- صاحب امتیاز و مدیر مسئول فصلنامه فرزانه ویژه مطالعات و تحقیقات زنان
8- مسئول دفتر هماهنگی سازمان های غیردولتی زنان ، ۰۱/۰۱/۱۳۷۳ - ۰۱/۰۱/۱۳۷۵
9- ، نایب رئیس کمیته ملی چهارمین کنفرانس جهانی زن و مسئول هیات کارشناسی اعزامی به پکن
10- رییس کمیته کاری اجلاس مقام زن در جوامع اسلامی سازمان کنفرانس اسلامی، تهران، ۰۱/۰۱/۱۳۷۳ -
11- ، عضو موسس و هیئت امنای شبکه ارتباطی سازمان های غیردولتی زنان در جمهوری اسلامی ایران
12- رییس شبکه سازمان های غیردولتی زنان در جمهوری اسلامی ایران، ۰۱/۰۱/۱۳۷۴ - ۰۱/۰۱/۱۳۷۵
13- مسئول پروژه ایجاد رشته مطالعات زنان در دانشگاه تربیت مدرس، ۰۱/۰۱/۱۳۷۶ -
14- ، نماینده ایران در دهها کنفرانس بین المللی و منطقه ای
15- عضو هیئت امنای مرکز گفتگوی تمدن ها، ۰۱/۰۱/۱۳۸۴ -
16- عضو هیئت امنای بنیاد زینب کبری، ۰۱/۰۱/۱۳۷۷ -
17- موسس و رئیس هیئت مدیره مرکز صلح و محیط زیست، ۰۱/۰۱/۱۳۸۴ -
18- عضو هیئت امنای صندوق حمایت از کودکان، ۰۱/۰۱/۱۳۸۴ -
19- ، عضو آکادمی زنان دانشمند جهان سوم
20- ، عضو هیات امناء انجمن آسم و آلرژی

21- نماینده مردم تهران در شورای اسلامی شهر، ۱۴/۰۲/۱۳۸۶